

El Lluitador

Portantveu de la Federació A. S. O. de Banyoes

De tots els articles en son responsables llurs autors || Preu: 15 cts. | No es tornen els originals
Redacció: D. Pastora, 19

El 1.er de Maig

El primer de Maig es la festa del proletariat del mon. Com totes les grans manifestacions de sentit humà, aquesta festa que es mes que un acte de presència i de protesta, te en el seu sentit un d'aquests actes bàrbars en que la tirania de tots els temps i de tots e s països ha volgut oposar-se al procés inexorable de la verdadera justícia.

En el any 1866, els treballadors dels Estats Units habien emprés els seus grans moviments vaguistas per aconseguir la reducció de la jornada del treball. La Federació de Treballadors dels Estats Units i Canadà, varen organitzar un d'aquets moviments per el 1.er de Maig del mateix any. Els anarquistes que eren a Chicago, en protestaven primer d'aquest acord, per creuer que es tenia d'anar directament a la revolució. Però mes tard deixaren de combatre i aleshores es posaren al costat d'ells, comprenent que la vaga general per les 8 hores, era indubtablement una fórmula de preparar les forces obreres per anar a la hora necessaria a la revolució.

En vista d'aixó, s'acordà definitivament anar al moviment, apoyat per tots els que lluitaven al costat del obrer. Arribat el dia, milers d'obres abandonàren el treball i proclamaren la jornada de 8 hores. La Unió Central Obrera de Chicago va anunciar per aquell dia un míting al que hi assistiren 25.000 obrers. Dirigiren la paraula als manifestants: Spies, Parsons, Fichen i Shwab, 4 dels que mes tard tenien d'ésser víctimes del monstruós crim jurídic que tan va parlar-ne el mon enter.

La paralizació dels treballs va ésser general, en molts pocs dies els vaguistas havian arribat a

mes de 50.000. Les reunions es multiplicàren, la policia corria desesperada sense sapíguer que feia, tinguent la vilesa de donar una carga a una manifestació de 600 dones que treballaven en el ram de sastres.

El 2 de Maig hi haguè un altre míting iniciat per 1.200 obrers despedits de la Fàbrica M. Cormiks per protestar dels atropells fets per la policia, i hi parlàren Parsons i Shwab.

El dia 3 se celebrà un altre míting d'importància a davant de la fàbrica de M. Cormiks i hi parlà Spies, i quan a les 4 tocà la campana de sortida de la fàbrica de M. Cormiks i començaren a sortir els obrers que encara treballaven a la fàbrica, una gran part dels reunits en el míting, va fer un moviment cap a la fàbrica de M. Cormiks, sense que Spies parés de parlar, doncs encara el seu discurs durà mes de 15 minuts. El poble, començà a tirar pedres a la fàbrica, demanant el tancament d'ella i les demes. En vista d'aixó s'avisà a la policia per telèfon, presentant-si tot seguit, siguent esperada la seva presència amb molt de disgust, i tot i aixó, es tirà sobre els manifestants tirant trets. Els obrers es defensaren a cops de pedra i a trets de revolver. La policia allavores va donar foc viu sense parar; al veurer aixó els manifestants, es retiraren esparverats, deixant dones, criatures i vells, morts per les bales que anava tirant la policia.

Presat de gran indignació, corrent Spies es presentà a les oficines del «Arbeiter Zeitung» escriguent un manifest amb el nom de «Circular de Revenja», siguent repartit en totes les reunions obreres.

De resultes de tot allò, la protesta contra la policia va ésser tan gran que per protestar de crims bàrbars fets per dita policia, s'acordà donar un míting en Hagmarket, la nit següent 4 de Maig. En aquest dia arribà a Chicago. Parsons, que era a fora, i va pendre part en el míting. Acabat el discurs d'un dels oradors anomenat Fielden, ortíren del quartel de policia mes pròxim 180 policies amb les armes a la mà ben preparats i en direcció recta cap als manifestants, a les ordres del seu capità.

Sigüent impossible l'atac de la policia, creuant-se en mig de la plaça i en la fosca de la nit, un fort tiroteig en el que resultaren mes de 60 policies ferits i un de mort, anomenat Degan.

Tot seguit la policia donà una altra descàrrega «cerrada» sobre el poble, i aquest marxà esparverat en totes direccions perseguits a tiros de la policia per tots costats, quedant molts paisans morts o ferits en els carrers de Chicago.

La burgesia en un temps de molta excitació havia perdut el cap al veurer que havent posat freno a el terror—anomenat aixi per ells, empenyian a la força pública a la matança.

Agafaren a obrers, s'escorcollaren moltes cases, i agafaren molts de vellets que abitaven en cases privades i sense causa justificada.

Els oradors de Hagmarket, a excepció de Parsons, que havia marxat, foren detinguts els que s'havien distingit mes en el moviment obrer, sigüent perseguits i tancats. El diari «Arbeiter Zeitung» quedà retirat, i tots els impressors i directors del periòdic foren detinguts, i els mítings obrers varen ésser dissolts i prohibits.

Després es feian correr els rumors mes absurds i criminals, de suposades conspiracions contra la propietat i la vida dels ciutadans. La premsa capitalista no parava mai de cridar: «Crucifiqueu-los!»

I aixis va ésser brutalment privat el moviment per les 8 hores de treball; naixent d'aquets fets el procés que havia de portar al patíbul a tots els homes de la revolució.

Qualsevol dia publicarè el procés d'aquests companys que varen ésser afusellats el dia 11 de Novembre de 1878.— P. B.

Moments de perill.

Els obrers reflexionen i es donen compte immediatament de la crisi que estan plantejant els amics de Gil Robles, amics del feixisme i enemics del treballador.

Els d'Esquerra reaccionen i tenen únicament

l'esperança en les seves pròpies forces. La reflexió els ha convençut de què la salvació sols pot trobar-la en una unio vastíssima de forces proletàries i com a conseqüència lògica, s'han posat a treballar pel front únic. Però, en concret, aquest front, es per barrar el pas al feix o al socialisme?

Tots els treballadors tenim dret a pensar això darrer. Fem aquesta observació perquè l'experiència ens ho ha ensenyat. Per això nosaltres creiem que aquest front ha d'ésser amb la cooperació de totes les forces obreres sense distinció de matissos ni colors ni sistemes.

Necesitem formar un bloc poderós per aixafar el feixisme. Així demostrarem a tot el món que a casa nostra no volem sapiguer res de tot el que fa pudor de feixisme.—Narcís SERRA.

Alcaldia de Banyoles EDICTE

Formada per la Junta especial de les zones no fiscalitzades, la relació dels concerts substitutius de l'arbitri sobre begudes i perfumeria a base d'alcohol, corresponent a l'any actual, restarà de manifest al públic, en la Secretaria d'aquest Ajuntament, pel termini de vuit dies als efectes d'exàmen i reclamació.

Banyoles a 25 d'Abril de 1934

L'Alcalde

JAUME MASO

Un acte simpàtic.

El diumenge prop passat assistíem a l'acte d'entrega d'unes llibretes d'estalvi als nens i nenes que més s'han distingit per la seva assiduitat en concòrrer a la Biblioteca que la Caixa de Pensions i d'Estalvis té instal·lada en el seu edifici.

Aplaudim sincerament aquesta manera d'estimular en els infants l'afició a formar-se una cultura i a tenir afició a l'estalvi, dues virtuts essencialíssimes per a enfrontar-se amb la vida amb probabilitats de triomf

R. E.

A D. Alejandro Lerroux

Salut... pessetes, i República federal. Després d'una colla d'anys de seguir-vos pas a pas en les vostres actuacions dins la política espanyola, que vós heu ajudat a corrompre i falsejar, ens dirigim a vós per a pregar-vos humilment volgueu abandonar d'una vegada i per sempre aquesta política que us va arrastrant a gran velocitat pel camí del desprestigi i del ridícol més espantós.

Teniu salut, teniu pessetes (que les teniu no hi ha dubte)... però us feu vell, i aquest pols que en altre temps no us hagués tremolat per a firmar a dotzenes les penes de mort, ara us tremola al aixecar la tassa de cafè.

Ja ens fem càrrec que és molt dur per un polític el sentir-se dir vell. Però que hi farem, D. «Alejandro», si la vida s'ho porta i es una cosa per la que fatalment hem de passar si no ens morim joves. Tingueu, don «Alejandro» el bon criteri de retirar-vos. Ja que no heu sapigut fer la felicitat dels que creien en vós en temps passats i presents, si no heu pogut complir les belles promeses que ens havíeu fet, de jove, retireu-vos ara per vell. Si, don «Alejandro», per vell i per gastat. No veieu que encara sou a temps de fer-ho? Encara la vostra memòria serà venerada si res més no, pels que vós heu aixecat i donat honors i càrrecs. Però si continueu per aquest camí, fins aquests mateixos maleïran vostra memòria.

Poseu-se la mà al pit i veureu que ja no teniu aquelles energies de quan us batíeu a espasa; que les vostres cames ja no són tan agils per fugir si trobessiu un altre Portas que us empaités amb el braç enlaire i el puny clos; que ja no teniu tampoc aquell braó temerari (?) de quan demanaveu una metralladora per aterrar aquell *taube* porc que es permetia llançar bombes damunt de París mentre vós hi éreu; també us manca encara que en menys escala, aquella energia, aquell foc que posàveu en aquells famosos discursos de Tenerife on electritzàveu a les masses fins a fer-les cridar: «Viva

la guerra», i d'aquells altres a la casa del Poble de Barcelona on demanàveu amb un entusiasme digne de millor causa aquells cent mil homes per a portar-los a morir als Dardanelos...

Nosaltres us hem admirat quan en algun bell discurs i posant-vos la mà al pit, amb gest patètic parlàveu de la Pàtria, però no hem cregut mai, mai! amb vostre patriotisme. Com podia ésser de diferent manera si vós, que en nom del patriotisme i de la disciplina militar, al tractar-se en el Congrés si es devien afusellar als reus de Culera i també allavors del desgraciat fogoner del «Numancia» us vàreu oposar a l'indult diguent: «O eso o que bailen». I això ho diguéreu vós en nom de la disciplina, quan sabíeu que temps endarrera vós havíeu fet traïció a aquesta disciplina i a aquesta Pàtria el jorn que abandonant les armes mentre complíeu el vostre servei militar, vàreu *desertar*?

Ciudadà Lerroux, plegueu. Retireu-vos a la vida privada. Deixeu-vos estar de política i dediqueu-vos a la cria d'oques i ànecs i si us sobra temps, escriviu un llibre sobre les costums del *diplococus*. Per la nostra part us ho estimarem. I quan un altre dia ens toqui a nosaltres dedicar-nos a la cria de l'oca, i vós estigüeu ja a la regió dels benaurats, ens recordarem de vós i ens vindrà a la memòria aquella frase que digué un vostre ex-amic: «Cada volta que sento a parlar de les virtuts polítiques de Lerroux em causa la mateixa sensació com si veiés a la *Chelito* explicar la Càtedra de moral en una Universitat.

Visqueu molts anys.

R. del CASTELL

Demagògia sindicalista

La supremàcia equitativa capitalista damunt el proletariat, ha tingut vèries vitalitats fonamentals on amparar-se, entre elles, la demagògia, ha estat sense temor a equivocar-nos, la seva més gran defensora de totes les ofensives proletàries.

Per les seves amplituts vitalícies i ètiques, la demagògia capitalista la podem dividir en dues

parts idènticament iguals a la superfície, però completament desiguals en el fons, que per les seves hegemònies tan contretes, les podem anomenar demagògia directa i demagògia indirecta.

L'explotador empra la directa, quan creu que ell personalment es pot llançar-se segur a l'ofensiva per a exigir al proletariat, tots els seus fruits morals i materials, conquerits pel seu únic esforç.

Empra la indirecta, quan l'ofensiva antihumana de l'explotador s'estrella contra les coherències de l'explotat, que implora la rectitud de la Justícia i és precisament en aquesta maniobra demagògica tan despòtica on malgrat de què estem el segle XX i malgrat de què es fan innsinuades afirmacions de que estem en temps de llibertat, l'explotador tempta amb el capital als que es diuen representants de la Justícia per a aquests fallin en contra de la propia llei per atànyer covardment els interessos ètics del proletariat.

Resumint, veiem doncs, que la demagògia directa consisteix en una lluita a mort entre l'explotador i l'explotat, i la indirecta equival idènticament a la directa, solament que l'ofensiva capitalista està representada pels jutjats i tribunals que, envers de vetllar per a una justícia recta i sincera, traeixen a la justa causa proletària.

Cal acabar prompte, sigui com sigui amb la demagògia capitalista.

SIMPLICIMUS

1.er de Maig

Farà uns 47 anys que uns germans de causa es declararen en vaga a la ciutat de Chicago per tal d'aconseguir la jornada de treball a 8 hores.

Farà 47 anys que uns germans de causa varen encarar-se amb els explotadors i els digueren: «Prou! Nosaltres no som màquines com ens considereu! S'ha acabat de treballar de nit i de dia, esmerçant les nostres energies fins caure abatuts per satisfer les vostres ambicions despòtiques i vils d'acaparar diners i més diners. Volem viure com a homes, tenim dret a viure-hi, volem viure-hi, Vostres ulls, entelats per l'am-

bició no veuen que la moneda que tireu a les vostres arquès està xopa de la nostra suor i de la nostra sang.

Farà 47 anys, cal que ho tingueu present, i gravat en la memòria, que uns nostres germans de causa sortien pels carrers de Chicago en manifestació portant grans pancartes que deien; — Volem la jornada de 8 hores! No volem continuar essent bèsties del treball! Abaix l'esclavitut!

La burgesia d'aquells temps, parenta de la d'ara, va tirar-los-hi a sobre la força armada a fi de convèncer'ls a trets que no tenien cap mena de raó. Es clar que no en tenien. Els obrers no en tenim mai. La nostra vida no val tant, per algú d'ells, com la sivella de la sabata de les seves «amigues».

Pels germans morts farà 47 anys, propulsors de la marxa pel camí de les nostres reivindicacions, per aquests martres de la nostra causa, els proletaris del mon enter cal que en el dia de l'aniversari del seu traspass i en memòria seva, un minut, un segon tan sols, pensem amb ells amb veneració i respecte.

MULEI

Diuen...

que un hortelà del carrer Nou s'ha posat al cap el construir un avió.

que fa el cap prou gros per posar-s'hi aquesta idea i d'altres.

Que en el tiberi (a la curta o a la llarga tot acaba en tiberis) que varen fer en Gil Alcorniques i esbirros a l'Escorial, varen menjar «Menuts Lerrouxistes».

que per postres volien menjar «Constitució a la espanyola».

que no ho feren perquè van telefonar de Madrid que no ho pairien.

que L'Escorial, etimològicament vol dir femer, lloc on s'hi reuneix tota la podridura i on s'hi llencen els animals per la qua.

que es molt significatiu que les «falanges» hagin escollit aquest lloc per reunir-s'hi, tots plegats.

que també van anar-hi a parar uns nostres estimats vehins.

que hauran de portar a desinfectar el cotxe que els hi va dur.

que els clergues i monges de Banyoles ten un «cariño» rabiós als amics de la noia d'en Jep Ulina.

que és l'enveja de no poder tenir influència amb aquella dona que des de l'altre món fa florir les plantes de les arrels i parla de nit amb les dones de la nostra ciutat.

que aquestes ximpleries solen contar-se de ciutats que, com a la nostra, hi abundin les rates de sagristia.

que En Sanjurjo ens desitja molta sort, que estem a la recíproca.

que la Penya «Bimbo» ha organitzat un ball pel dia 6 de Maig a les 9'30 de la nit al Saló Ideal i amenitzat per la Orquestra «La Principal»

que els del «planter» de Borgonyà, no solsament canten lletanies.

que també saben fer comèdia.

que els del «Banyolí» somnien anarquistes i comunistes.

que això ho fa el no tenir la consciència tranquil·la.

que degut a la situació política nacional els valors baixen i la pesseta també

que a nosaltres ens té sens cuidado; no tenim cap de les dues coses.

que cada govern que cau ens costa la petita quantitat de 90,000 ptes. anyals,

que aquesta quantitat es destinada a socòrrer els pobres ministres que queden «sin trabajo».

que Sant Santaló està disposat a fer

miracles... si li donen una cartera.

que a Banyoles hi ha carrers centrals on és una temeritat passar-hi en dia de pluja.

...i nosaltres diem que ens mereixen totes les simpaties els minyons que composeu el primer equip del F. C. Banyoles pel triomf obtingut en el passat campionat.

Els adrecem la nostra felicitació i la fem extensiva a la Junta Directiva que amb el seu bon zel i ferma voluntat ha aconseguit formar, esportivament parlant, un equip de vàlua com mai s'havia conegut a Banyoles.

De Casa Ciutat

SESSIO DE 17 D'ABRIL.— Obre la sessió el Sr. Alcalde ocupant llurs llocs tots els Consellers.

L'Ajuntament s'assabenta d'unes cartes dels Srs. Miquel Santaló, diputat, i Echevarria, arquitecte de l'oficina de construccions escolars, participant que ja està llest i pendent de signatura a la Direcció General, el projecte de grup escolar.

De l'ordre del dia s'aproven: La distribució de cabals per al mes que som; la relació de despeses per l'extinció de la mendicitat hagudes en el mes de Març, que importen 787'90 ptes; la concessió de 25 ptes. al Casal Nacionalista d'Esquerra Republicana de Catalunya, per oferir una escultura al Sr. Lluís Companys; concedir 16 medalles a l'equip del F. C. Banyoles per haver conquerit el títol de campió de les comarques gironines; tres habilitacions i suplementos de crèdit, la mes important de les quals es de 35.000 ptes. per a construir l'edifici central de l'escorxador; el compte de dipositarria del 1.er trimestre i varies factures de particulars; permisos d'obres a les Sres. Aurora Gusó, Angela Pagés i Remei Roca; el projecte de voreres dels carrers de Guimerà, Ametller, Abeurador, Mercadal, Pi i Margall i places dels Turers i de la República; contractar mitjançant subhasta pública, la construcció de l'edifici central de l'escorxador i les voreres compreses en el projecte aprovat, imposant als propietaris beneficiats, l'obligació de contribuir-hi amb el 90 % de llur cost.

Companys treballadors:

El dia 1 de Maig cal que tots concorreguem amb entusiasme als actes que hem organitzat per commemorar l'aniversari de l'inici de la lluita per la reducció d'hores en la jornada de treball.

A les 7 del matí, tots a les Estunes. Punt de reunió: Plaça de la República, davant de l'Ateneu. A les 3 tarda i a les 9 nit, dues conferències a càrrec de companys de Barcelona. La «Federació Agrària Social Obrera» ha de donar en aquest dia la sensació de que viu i va avant malgrat les traves que venen posant-li constantment.

A les ESTUNES tothom!

EL COMITE

En el període de precís i preguntes, el Sr. Oliva en nom dels Consellers que representen la F. A. S. O. dona les gràcies al Sr. Alcalde per les seves gestions encaminades a resoldre el conflicte entre les entitats obreres i Industries Coromina.

El Sr. Boix s'hi adhereix i felicita al Sr. Masó per l'èxit obtingut.

El Sr. Masó agraeix les precedents manifestacions.

El Sr. Carles demana que s'acudeixi a la Generalitat a l'objecte que faciliti un expert que desllindi l'Estany.

El Sr. Prat es queixa de les deficiències del servei telefònic, i demana que s'interessi de la Companyia Telefònica que renovi la línia de Girona i si pot ésser que hi construeixi doble línia.

El Sr. Palmada demana que en les exhibicions de certes pel·lícules científiques no es permeti l'entrada als menors de l'edat fixada.

El Sr. Aulina fa notar que aixó té algunes dificultats.

El Sr. Ametller interessa una inspecció al mercat de porcs per evitar que les gabies es posin en llocs que molesten als vehins de la Plaça dels Martirs de la República.

El Sr. Masó contesta als Srs. Carles, Prat, Palmada i Ametller que farà el necessari per atendre'ls.

AGLANS

Dimecres prop-passat al «Saló Modern» va donar una interessant conferència en Joan B. Claret, disertant sobre el tema «La

nova Llei de Contractes de conreu. Va assistir-hi un mombros públic, sortint-ne molt satisfet.

Ja era hora que l'Ajuntament es preocupés de fixar els termes de la propietat municipal de l'Estany. Sabem que s'han fet molts abusos incautant-se alguns de lo que es de tots els banyolins, i estem segurs que seràn corretgits d'una manera enèrgica.

Per telèfon sense fils ens han dit que al nou govern hi haurà: El Cardenal Segura, en Cambó, en Romanones i en Royo Vilanova. Hem sembla que anirem bé amb aquestes firmes.

L'encarregat de la fàbrica de mitges del carrer de Girona, tracta amb severitat a les companyes obreres que son del nostre Sindicat. Molt bé Esteva, si heu de complir amb rigor compliu-hi. Qualsevol dia parlarem, i no precisament des d'aquestes planes, de les hores que han fet de mes de la jornada reglamentaria algunes de les obreres de les que vos no deixeu entrar si fan un minut de tard.

I dieu al vostre burgés que sabem quelcom que va passar a Calella no fa molt temps que pot ésser li plasqui que expliquem des d'aquestes planes.